

Sygn. akt V GC 578/16 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Marlena Brzozowska

Protokolant- stażysta J. R.

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Upadłości I. S. prowadzącego działalność pod nazwą (...) I. S. w Upadłości likwidacyjnej przeciwko A. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda I. S. kwotę 3 690,00 zł (trzy tysiące sześćset dziewięćdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 1 476,00 zł od dnia 01.03.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

- 1 476,00 zł od dnia 01.04.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

- 246,00 zł od dnia 12.04.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

- 246,00 zł od dnia 02.06.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

- 246,00 zł od dnia 01.08.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 517,50 zł (jeden tysiąc pięćset siedemnaście złotych 50/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Syndyk Upadłości I. S. prowadzącego działalność pod firmą (...) w upadłości likwidacyjnej w O. domagał się zasądzenia od pozwanej A. S. kwoty 3.690,00zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot wskazanych w pozwie.,. Tytułem czynszu najmu oraz domagał się zwrotu kosztów procesu.

Pozwana A. S. złożyła odpowiedź na pozew domagając się oddalenia powództwa podnosząc, że strony pozostają w związku małżeńskim, umowa najmu zawarta została tylko dla pozorów, w celu umotywowania luki finansowej, powód

użytych pozwanego lokalu, za który nie płacono. Powód co miesiąc wystawiał faktury zaznaczając, że opłacona została gotówka, pomimo że wpłat nie otrzymywał.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód I. S. pozostaje w związku małżeńskim z pozwaną A. S.. Każde z małżonków prowadziło własną działalność gospodarczą. Powód prowadził działalność w branży budowlanej pod firmą (...). Pozwana prowadziła działalność gospodarczą od 20 listopada 1996r. do 1 sierpnia 2015r. , w ostatnim okresie prowadząc siłownię. Siłownia prowadzona przez pozwaną zlokalizowana była pod adresem J. P. II 9A, zaś w lokalu przy ulicy (...) III (...) znajdującym się na terenie Galerii (...) znajdowała się biuro firmy, pracowali tam pracownicy zajmujący się księgowości i kadrami. Oba lokale stanowią przedmiot majątku osobistego powoda I. S.. W małżeństwie małżonków S. panuje ustrój rozdzielności majątkowej. I. S. udostępnił oba lokale pozwanego na podstawie ustnej umowy najmu, na którą strony ustaliły stawkę najmu na 200zł netto za najem lokalu przy ulicy (...) III (...) oraz 1.000zł netto za najem lokalu przy ulicy (...) II 9A. Powód co miesiąc wystawiał pozwanego faktury dokumentujące należności z tytułu najmu, która każda ze stron ewidencjonowała i rozliczała w swojej dokumentacji rachunkowej. Należności z tytułu najmu pozwana uiszczała gotówką, co dokumentowe było dowodami KP. W okresie od stycznia do maja 2015r. pozwana zaprzestała regulowania czynszu.

Za miesiące styczeń – maj 2015r. powód wystawił następujące faktury vat:

- fakturę nr (...) z dnia 28 stycznia 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) II 9A w wysokości 1.230,00zł , z terminem płatności 28.02.2015r.

- fakturę nr (...) z dnia 28 stycznia 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) III (...) w wysokości 246,00 zł , z terminem płatności 28.02.2015r.

- fakturę nr (...) z dnia 28 lutego 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) II 9A w wysokości 1.230,00zł , z terminem płatności 31.03.2015r.

- fakturę nr (...) z dnia 28 lutego 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) III (...) w wysokości 246,00 zł , z terminem płatności 31.03.2015r.

- fakturę nr (...) z dnia 12 marca 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) III (...) w wysokości 246,00 zł , z terminem płatności 11.04.2015r

- fakturę nr (...) z dnia 30 kwietnia 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) III (...) w wysokości 246,00 zł , z terminem płatności 31.05.2015r

- fakturę nr (...) z dnia 29 maja 2015r. z tytułu czynszu najmu lokalu przy ulicy (...) III (...) w wysokości 246,00 zł , z terminem płatności 31.07.2015r.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2015r. Sąd Rejonowy w Elblągu ogłosił upadłość powoda z opcją likwidacji. Dnia 15 kwietnia 2016r. syndyk skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 3.690zł. W odpowiedzi pełnomocnik pozwanego pismem z dnia 19.04.2016r. poinformował, że pozwana opłacała czynsz najmu regularnie, nie widziała konieczności zachowania dowodów wpłat, zwrócił się o przejrzenie dokumentacji finansowej powoda w celu zweryfikowania.

/niesporne, nadto dowód: postanowienie SR w Elblągu k.5, wydruki z (...) k.6 i 7, faktury vat k.9-15, wezwanie k.8, pismo z 149.04.2016r. k.34/

Sąd zważył, co następuje:

Obowiązek najemcy uiszczania opłat za korzystanie z przedmiotu najmu wynika z art. 659 § 1 k.c., zgodnie z którym najemca obowiązany jest płać umówiony czynsz. Przedłożonymi fakturami vat powód wykazał istnienie stosunku

cywilno-prawnego, faktury vat dokumentują należności i okresy, których dotyczą. Pozwana na rozprawie w dniu 28 czerwca 2016r. potwierdziła okoliczność zawarcia umów najmu, wysokości uzgodnionej stawki czynszu najmu, nie kwestionowała też że za okresu styczeń-maj 2015r., nie dokonała zapłaty. Brak zapłaty argumentowana tym, że umowa między małżonkami nie została zwarta w formie pisemnej, a jedynie w formie ustnej.

Dokumenty przedłożone przez powoda mają charakter jedynie dokumentów prywatnych, jednak podobnie jak wszystkie inne dowody, podlegają ocenie według reguł przewidzianych w art. 245 k.p.c. W myśl przywołanego przepisu dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W orzecznictwie przyjmuje się jednolicie, że dowód z dokumentu prywatnego jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego wiarygodność i moc sąd ocenia według zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004r., IV CK 474/03, OSNC 2005/6/113). Faktura występuje w obrocie gospodarczym jako dokument rozliczeniowy, finalizujący transakcję zawieraną między przedsiębiorcami. Przyjmuje się przy tym, że treść faktury stanowi wypadkową zinterpretowanych przez wystawcę warunków stosunku cywilnoprawnego w zakresie istnienia i wysokości naliczonego świadczenia pieniężnego. Jeżeli druga strona umowy zaakceptuje brzmienie faktury, to wtedy można mówić z całą stanowczością o znacznym zwiększeniu się mocy dowodowej faktury, która rozciąga się wówczas na fakt istnienia stosunku umownego, wykonania zobowiązania przez wystawcę i powstania obowiązku zapłaty u nabywcy. Jeśli dodatkowo faktura poparta jest innymi dowodami, w tym przypadku pisemną umowa podnajmu a wszystkie te dowody korelują ze sobą tworząc spójny obraz określonych zdarzeń gospodarczych, to przyjąć należy, że roszczenie powódki zostało za pomocą tych dowodów dostatecznie wykazane. Pozwana tymczasem nie zgłosiła żadnych dowodów przeciwnych. Nie wykazała aby dokonała zapłaty, na co powoływał się jej pełnomocnik w piśmie skierowanym do syndyka dnia 19.04.2016r. w odpowiedzi na wezwanie przedsądowe z dnia 15.04.2016r. W piśmie tym pełnomocnik pozwanej nie podnosił argumentacji, która zawarł w odpowiedzi na pozew o pozorności umów najmu, a jedynie powoływał się na brak zarchiwizowania dokumentów zapłaty. Pozwana na rozprawie zupełnie inaczej przedstawiła okoliczności faktyczne, przyznała że strony zawarły umowę najmu, wyjaśniła na jakie potrzeby lokale były przez nią wynajmowane, przyznała stawkę umówionego czynszu najmu uwidocznoną na fakturach. Stosownie do treści art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: „kto powinien przedstawiać dowody” (wyr. SA w Gdańsku, z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2732/13, Lex nr 1526943). Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyr. SN z dnia 3 października 1971 r., II PR 13/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; por. jednak wyjątek wskazany w orz. SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Lex nr 233051). W myśl dyspozycji przepisu art. 232 k.p.c. strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z 17.12.1996r., I CKU 45/96). Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne, co oznacza, że na powódce spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jej roszczenie (art. 6 k.c.) (zob. SN wyrok z 03.10. 1969 r., II PR 313/69, LexPolonica nr 317731, OSNCP 1979, nr 9, poz. 147), a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa (tak SN w wyroku z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LexPolonica nr 318337). O ile powód sprostował obowiązkowi wykazania roszczenia, to pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów przemawiających za oddaleniem powództwa, nie przedstawiła żadnych dowodów w celu wykazania, że umowa małżonków w istocie była umowa pozorną. Nie sposób wyobrazić sobie sytuacji, w której dwaj przedsiębiorcy świadomie i celowo naruszają powszechnie obowiązujące przepisy prawa i dokumentują zdarzenia, które w istocie nie mają miejsca, opodatkowują je podatkiem vat oraz podatkiem dochodowym oraz rozliczają koszty prowadzenia działalności i wydatki oraz osiągnęte przychody, których faktycznie nie osiągają i nie ponoszą, narażając się tym samym na odpowiedzialność karną i karno –skarbową.

W tej sytuacji, w świetle dowodów przedstawionych przez powoda i okoliczności niespornych należało uznać, że skoro pozwana jako najemca miała obowiązek zapłaty czynszu, do regulowania którego była na podstawie postanowień ustnej umowy obowiązana, a obowiązku tego nie wypełniła w umówionym terminie powód uprawniony jest domagać się zapłaty na drodze sądowej. Pozwana nie kwestionowała braku zapłaty, nie wykazała, aby dokonała zapłaty czy to na etapie przedsądowym, czy w trakcie procesu, nie podnosiła też, aby obowiązek zapłaty ceny wygasł. Okoliczność, że umowa najmu między małżonkami nie została zawarta w formie pisemnej a jedynie w formie ustnej nie zmienia charakteru tych umów. W przepisie art.353¹kpc została zawarta zasada swobody umów, która oznacza, iż podmioty zawierające umowę mają pełną swobodę co do tego, czy chcą zawiązać między sobą stosunek obligacyjny, a więc, czy zobowiązanie umowne w ogóle powstanie. Poza tym mają swobodę wyboru kontrahenta oraz mogą ukształtować treść umowy według swego uznania, a tym samym powołać do życia taki stosunek zobowiązaniowy, jaki odpowiada ich interesom. Prawnie skuteczne jest samo porozumienie stron, niewymagające w zasadzie szczególnej formy, chyba że wymóg taki wynika z ustawy (uchwała pełnego składu SN z dnia 28 kwietnia 1995 r., III CZP 166/94, OSNC 1995, nr 10, poz. 135, Prok. i Pr.-wkł. 1995, nr 11-12, s. 31, Wokanda 1995, nr 11, s. 1). Oznacza to, że podmioty umów mają możliwość kształtowania stosunków zobowiązaniowych innych niż typowe, a tym samym strony uzyskują kompetencję do tworzenia zupełnie nowych typów umów, niepodobnych do normatywnie określonych w kodeksie cywilnym lub innych ustawach. Do zawarcia umowy może dojść w każdy sposób, jaki dla umów przewidują przepisy Kodeksu cywilnego (art.66-72¹ k.c.). Regułą w polskim prawie jest dowolność sposobu dokonywania czynności prawnych (art.60k.c.). Zawarcie umowy o świadczenie usług nie wymaga zachowania formy szczególnej, umowa może zostać zawarta w formie pisemnej, jak i ustnie.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 659 §1 k.c., art.481 k.c.. należało orzec jak w sentencji wyroku. W związku z tym, że płatność jednej z faktur nr (...) przypadła na dzień ustawowo wolny od pracy (31 maja niedziela), zapłata należności wynikającej z tej faktury winna być dokonana dnia następnego (art.115 k.c.), zatem powódka może żądać odsetek za opóźnienie w płatności dopiero od dnia kolejnego. Dlatego w tym zakresie żądanie powódki podlegało oddaleniu (pkt II). Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje oparcie w art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., wyrażającym zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony /koszty procesu/, art. 98 § 3 k.p.c., oraz § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /Dz. U. 2013 r. poz. 461/. Na łączną sumę kosztów w wysokości 1.517,50 zł poniesionych przez powódkę składa się:- opłata sądowa – 100,00 zł, - opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00zł, - wynagrodzenie pełnomocnika 1.200,00zł oraz koszty dojazdu pełnomocnika do sądu 200,50zł.